

Työeläkelaitoksille

ENTISEN PUOLISON ELATUSAPU LESKENELÄKKEESSÄ

Edunjättäjän entisellä puolisollla on oikeus leskeneläkkeeseen, jos edunjättäjä kuollessaan oli **velvollinen** määrääjain suorittamaan hänelle elatuapua tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sosiaalilautakunnan vahvistaman sopimuksen perusteella (TEL 4 § 5 mom.).

Entisen puolison perhe-eläkkeen suuruus määrätään siten, että sen osuus leskeneläkkeestä on sama kuin mitä 60 % edunjättäjän entiselle puolisolleen **maksamasta** elatusavusta on edunjättäjän eläkkeestä (TEL 7 a § 5 mom.). Hallituksen esityksen (173/89) perustelujen mukaan elatusavulla tarkoitetaan sen elatusavun kuukausimäärää, jonka suorittamiseen edunjättäjällä oli **velvollisuus**.

Elatusavun indeksikorotukset

Elatusapu, jota joku on velvoitettu tai sitoutunut suorittamaan määrääjain, on korotettava elinkustannusindeksin nousua vastaavasti (laki eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin 660/66 1 §). Myös ulosotossa nämä korotukset on tehtävä viran puolesta (em. lain 5 § 2 mom).

Lakia elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin sovelletaan 1.1.1967 alkaen.

Elatusapu leskeneläkkeessä

Entisen puolison perhe-eläkkeen määrä lasketaan elinkustannusindeksillä korotetusta elatusavusta, koska edunjättäjällä on lakiin perustuva velvollisuus suorittaa elatusapu näin korotettuna. **Oheisena taulukot elatusavun korottamisesta.**

Määräaikainen elatusapu

Määräajan maksettavaksi tuomitun tai sovitun elatusavun perusteella ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen.

Tämä ohje täydentää yleiskirjettä A 11/90.

Elatusapu korotetaan vuodesta 1962 lähtien seuraavan taulukon mukaan. Elatusavun määrä ei enää vaikuta korotusprosentin suuruuteen. Jos elatusapu on viimeksi vahvistettu vuonna 1962 tai sitä ennen ja entinen puoliso on todistettavasti vaatinut elatusavun korotusta, korotetaan elatusavun korotettua määrää 20 prosentilla, jolloin päästään vuoden 1967 tasoon, josta jatketaan korottamista kuolinvuoden tasoon. Jos entinen puoliso ei ollut todistettavasti vaatinut korotusta elatusapuun, joka on päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu vuonna 1962 tai sitä ennen, korotetaan elatusavun muuten voimassa olevaa määrää alla olevan taulukon mukaan.

Aika, jolloin elatusavun määrä on päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu

Korotus %

Korotus tulee voimaan

Vuonna 1962 tai sitä ennen	20	1.1.1967
Vuonna 1963	20	1.1.1967
Vuonna 1964	10	1.1.1967
Vuonna 1965	5	1.1.1967
Ennen 1.1.1967	-	Ei korotusta 1.1.1968
Ennen 1.1.1969	10	1.1.1969
Ennen 1.1.1971	-	Ei korotusta 1.1.1970
Ennen 1.1.1972	5	1.1.1971
Ennen 1.1.1973	10	1.1.1972
Ennen 1.1.1974	5	1.1.1973
Ennen 1.1.1975	15	1.1.1974
Ennen 1.1.1976	20	1.1.1975
Ennen 1.1.1977	15	1.1.1976
Ennen 1.1.1978	15	1.1.1977
Ennen 1.1.1979	10	1.1.1978
Ennen 1.1.1980	5	1.1.1979
Ennen 1.1.1981	10	1.1.1980
Ennen 1.1.1982	15	1.1.1981
Ennen 1.1.1983	10	1.1.1982
Ennen 1.1.1984	5	1.1.1983
Ennen 1.1.1985	10	1.1.1984
Ennen 1.1.1986	10	1.1.1985
Ennen 1.1.1987	5	1.1.1986
Ennen 1.1.1988	-	Ei korotusta 1.1.1987
Ennen 1.1.1989	5	1.1.1988
Ennen 1.1.1990	5	1.1.1989
Ennen 1.1.1991	10	1.1.1990
Ennen 1.1.1992	5	1.1.1991
Ennen 1.1.1993	-	Ei korotusta 1.1.1992
Ennen 1.1.1994	5	1.1.1993

Elatusapu korotetaan vuoden 1964 tasoon seuraavan taulukon mukaan. Korotusprosentin suuruus riippuu siitä, milloin elatusapu on tuomittu maksettavaksi ja kuinka monta markkaa elatusvelvollinen on tuomittu maksamaan elatusapua entiselle puolisolle. Korotus tasoitetaan lähinnä ylempään markkaan.

Aika, jolloin elatusavun määrä on päätöksellä
tai sopimuksella viimeksi vahvistettu

Korotuksen määrä elatusavun ollessa eläkkeen saajaa
kohti kuukaudessa nykymerkkoina

	Alle 10,- %	10 - 24:99 %	25,- tai enemmän %
Ennen 01.01.1940	1 600	1 280	960
Vuonna 1940	1 400	vähintään 160,- 1 120	vähintään 320,- 840
Vuonna 1941	1 100	vähintään 140,- 880	vähintään 280,- 660
Vuonna 1942	900	vähintään 110,- 720	vähintään 220,- 540
Vuonna 1943	800	vähintään 90,- 640	vähintään 180,- 480
Vuonna 1944	750	vähintään 80,- 600	vähintään 160,- 450
01.01-30.09.1945	600	vähintään 75,- 480	vähintään 150,- 360
01.10-31.12.1945	350	vähintään 60,- 280	vähintään 120,- 210
Vuonna 1946	300	vähintään 35,- 240	vähintään 70,- 180
Vuonna 1947	200	vähintään 30,- 200	vähintään 60,- 160
Vuosina 1948-50	100	vähintään 100	vähintään 50,- 80
Vuosina 1951-55	60	vähintään 60	vähintään 25,- 48
Vuonna 1956	50	vähintään 50	vähintään 15,- 40
Vuonna 1957	30	vähintään 30	vähintään 12:50 24
Vuonna 1958	20	vähintään 20	vähintään 7:50 16
Vuosina 1959-60	15	vähintään 15	vähintään 5,- 15
Vuonna 1961	10	vähintään 10	10
Vuonna 1962	5	vähintään 5	5

Esimerkki:

Elatusapu on vahvistettu vuonna 1958
Elatusavun määrä 3000 vanhaa markkaa eli 30 nykymarkkaa.

$30 + \frac{(30 \times 16)}{100}$	=	34,80	Elatusavun määrä 1.1.1964 =	35 mk
$35 + \frac{(35 \times 20)}{100}$	=	42,00	Elatusavun määrä 1.1.1967 =	42 mk
$42 + \frac{(42 \times 10)}{100}$	=	46,20	Elatusavun määrä 1.1.1969 =	47 mk
$47 + \frac{(47 \times 5)}{100}$	=	49,35	Elatusavun määrä 1.1.1971 =	50 mk
$50 + \frac{(50 \times 10)}{100}$	=	55,00	Elatusavun määrä 1.1.1972 =	55 mk
$55 + \frac{(55 \times 5)}{100}$	=	57,75	Elatusavun määrä 1.1.1973 =	58 mk
$58 + \frac{(58 \times 15)}{100}$	=	66,70	Elatusavun määrä 1.1.1974 =	67 mk
$67 + \frac{(67 \times 20)}{100}$	=	80,40	Elatusavun määrä 1.1.1975 =	81 mk
$81 + \frac{(81 \times 15)}{100}$	=	93,15	Elatusavun määrä 1.1.1976 =	94 mk
$94 + \frac{(94 \times 15)}{100}$	=	108,10	Elatusavun määrä 1.1.1977 =	109 mk
$109 + \frac{(109 \times 10)}{100}$	=	119,90	Elatusavun määrä 1.1.1978 =	120 mk

120 + $\frac{(120 \times 5)}{100}$ = 126,00 Elatusavun määrä 1.1.1979 = 126 mk

126 + $\frac{(126 \times 10)}{100}$ = 138,60 Elatusavun määrä 1.1.1980 = 139 mk

139 + $\frac{(139 \times 15)}{100}$ = 159,85 Elatusavun määrä 1.1.1981 = 160 mk

160 + $\frac{(160 \times 10)}{100}$ = 176,00 Elatusavun määrä 1.1.1982 = 176 mk

176 + $\frac{(176 \times 5)}{100}$ = 184,80 Elatusavun määrä 1.1.1983 = 185 mk

185 + $\frac{(185 \times 10)}{100}$ = 203,50 Elatusavun määrä 1.1.1984 = 204 mk

204 + $\frac{(204 \times 10)}{100}$ = 224,40 Elatusavun määrä 1.1.1985 = 225 mk

225 + $\frac{(225 \times 5)}{100}$ = 236,25 Elatusavun määrä 1.1.1986 = 237 mk

237 + $\frac{(237 \times 5)}{100}$ = 248,85 Elatusavun määrä 1.1.1988 = 249 mk

249 + $\frac{(249 \times 5)}{100}$ = 261,45 Elatusavun määrä 1.1.1989 = 262 mk

262 + $\frac{(262 \times 10)}{100}$ = 288,20 Elatusavun määrä 1.1.1990 = 289 mk

289 + $\frac{(289 \times 5)}{100}$ = 303,45 Elatusavun määrä 1.1.1991 = 304 mk